

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Ruusuvirta-Uuksulainen, Outi

Title: Ohjausalan osaamiskuvaukset : käytännön hyödyt alan ammattilaisten arjessa

Year: 2024

Version: Published version

Copyright: © Kirjoittaja 2024

Rights: CC BY 4.0

Rights url: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Please cite the original version:

Ruusuvirta-Uuksulainen, O. Ohjausalan osaamiskuvaukset : käytännön hyödyt alan ammattilaisten arjessa. Ruusuipuiston kärkiuutiset, (2).

<https://peda.net/jyu/ruusuipuisto/uutisarkisto/2-2024/2>

Ruusupuiston kärkiuutiset

KASVATUS- JA KOULUTUSUUTISIA JYVÄSKYLÄN YLIOPISTOSTA

Jyväskylän ... Ruusupuiston k... Uutisa... 2/2024 Ohjausalan osaamiskuvaukset: Käytännön hyödyt alan amm...

Ohjausalan osaamiskuvaukset: Käytännön hyödyt alan ammattilaisten arjessa

Koulutuksen tutkimuslaitoksen toteuttamassa yhteiskehittämishankkeessa tuotettiin valtakunnalliset ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset. Ohjausosaamisen kansallinen kuvaaminen tuo näkyväksi ohjaukseen tarvittavaa ammattitaitoa monipuolisesti riippumatta siitä, missä kontekstissa ohjausta tarjotaan. Osaamiskuvausten laatimisen taustalla on ohjauksen laadun parantaminen ja alan ammattimaisuuden vahvistaminen. Ohjausalan ammattilaiset ovat jo ottaneet osaamiskuvaukset käyttöön.

Tarve kansallisille ohjausalan osaamiskuvauksille nousi esiin [Elinikäisen ohjauksen kansallisessa strategiassa 2020–2023](#) (Valtioneuvosto 2020). Ohjauksen laadun parantaminen ja alan ammattimaisuuden vahvistaminen edellyttävät ohjaustyössä tarvittavan osaamisen kuvaamista selkeästi kansallisella tasolla. Ohjausalan osaamiskuvaukset erittelevät ja kuvaavat ne tiedot, taidot, osaamiset ja asenteet, joita elinikäisen ohjauksen eri tehtävissä tarvitaan. Osaamiskuvaukset koostuvat kolmesta pääalueesta, joita ovat professionaalisuus, asiakastyöosaaminen ja systeeminen osaaminen. Osaamiskuvaukset perustuvat kattavaan kirjallisuuskatsaukseen, kehitystrendien tarkasteluun ja laajaan yhteiskehittämisprosessiin, johon vuoden 2023 aikana osallistui useita satoja ohjausalan toimijoita eri puolilta Suomea.

Hyöty irti osaamiskuvauksista

Pitkään opinto-ohjaajana työskennellyt **Satu Syyrakki** Schildtin lukiosta hätkähtää katsoessaan osaamiskuvauksia ja huudahtaa: "Hitsi, meillä opoillahan on todella monipuolista osaamista!" Hän näkee osaamiskuvaukset hyvänä muistutuksena siitä, kuinka moninaista osaamista ohjausalan tehtävissä vaaditaan. Samaa mieltä on Kangasniemen sivistys- ja hyvinvointijohtaja **Osmo Polas**. Hänen mukaansa osaamiskuvausten jäsenitys avaa hyvin myös alaa vähemmän tunteville esihenkilöille, esimerkiksi rehtoreille, mistä ohjausalan ammattilaisten osaaminen muodostuu. Sekä Syyrakki että Polas näkevät ohjausalan osaamiskuvaukset ja erityisesti niihin pohjautuvat [arviointilomakkeet](#) hyödyllisinä työvälineinä niin ammattilaisten itsearvioinnissa kuin kehityskeskusteluissa ja osaamisen kehittämisen suunnittelussa sekä seurannassa. "Tässä on hyvä työväline, jonka avulla voi pohtia missä olen jo hyvä ja mitä voisin vielä kehittää", toteaa Syyrakki.

Ohjausalan ammattilaisten henkilökohtaisen käytön lisäksi myös ohjauksen parissa toimivat tiimit ja monialaiset verkostot voivat hyödyntää osaamiskuvauksia toimintansa tarkasteluun ja kehittämiseen. Näin on toimittu esimerkiksi Ohjaamo Jyväskylässä, missä koordinaattori **Erika Nieminen** suunnittelee hyödyntävänsä osaamiskuvauksia ja niihin pohjautuvaa oman osaamisen tarkastelua tiimissään. "Ohjaamossa ohjaustyön parissa toimii ammattilaisia monista eri koulutus- ja ammattitaustoista, kukin oman taustaorganisaationsa lähtökohdista käsin. Osaamiskuvausten avulla pääsemme moniammatillisessa tiimissä systemaattisesti syventymään ohjaustyön perusteisiin yksilö- ja tiimitasolla", Nieminen toteaa.

Tuottaako opetussuunnitelma oikeaa osaamista?

Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset on otettu käyttöön myös alan koulutusten tarkastelussa. Lehtori **Päivi Kauppila** Jyväskylän ammattikorkeakoulun ammatillisesta opettajakorkeakoulusta (JAMK) kertoo, että osaamiskuvauksia on hyödynnetty tulevan lukuvuoden opinto-ohjaajakoulutuksen opetussuunnitelmaa valmisteltaessa. "Tarkastelimme opetussuunnitelmaamme osaamiskuvausten näkökulmasta. Arvioimme onko meidän opetussuunnitelmamme linjassa kansallisten osaamiskuvausten kanssa ja tuottaako meidän koulutus näitä osaamisia", kertoo Kauppila. "Ja olihan se", Kauppila iloitsee.

Lue lisää:

Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset. Ehdotus kansalliseksi osaamiskehykseksi. Koulutuksen tutkimuslaitos, Raportteja ja työpapereita 4.

Ohjausalan ammattilaisten osaamiskuvaukset: arviointilomakkeet. Koulutuksen tutkimuslaitos, Raportteja ja työpapereita 7.

Ohjaustyön osaamiskuvausten selvitys ja yhteiskehittämisprosessi. Koulutuksen tutkimuslaitos, Raportteja ja työpapereita 10.

Ota yhteyttä kirjoittajaan: outi.h.ruusuvirta@jyu.fi

Kirjoittajakuva: Martti Minkkinen

[Edellinen](#) | [Seuraava](#) | [Palaa pääsivulle](#)

0 kommenttia